

EXPUNERE DE MOTIVE

România, în calitate de stat membru al Uniunii Europene, înregistrează o mobilitate crescută cetățenilor săi, mulți dintre aceștia alegând să își construiască un viitor în afara granițelor țării. În ultimii ani, numărul românilor stabiliți în străinătate a crescut considerabil, ceea ce a condus implicit și la o intensificare a căsătoriilor între cetățeni români și cetățeni străini. Potrivit estimărilor Ministerului Afacerilor Externe, comunitatea cetățenilor români stabiliți în străinătate depășește 5,7 milioane de persoane¹. Multe dintre aceste familii mențin o legătură strânsă cu România, atât pe plan cultural și identitar, cât și pe plan economic. De altfel, românii din Diaspora reprezintă cel mai mare „investitor străin” în economia României, asigurând 2% din PIB-ul țării prin miliardele de euro pe care le trimit anual acasă².

Totuși, cadrul legislativ actual nu reflectă pe deplin aceste schimbări sociale. Mai exact, *Legea nr. 21/1991 a cetățeniei române* condiționează acordarea la cerere a cetățeniei române de o ședere îndelungată pe teritoriul României, fără a prevedea situația soților care conviețuiesc în afara țării. Această reglementare constituie un obstacol major pentru cetățenii străini căsătoriți cu români, care doresc să obțină cetățenia română, dar nu îndeplinesc criteriul șederii în România.

În acest context, se impune o adaptare a legislației, menită să reflecte realitățile demografice și sociale actuale și să sprijine cetățenii străini care, prin legăturile familiale pe care le-au format, doresc să devină parte integrantă a comunității naționale.

Prezenta propunere legislativă urmărește instituirea unui cadru normativ mai flexibil și mai incluziv, adaptat la realitățile actuale. În acest sens, intervenția legislativă vizează completarea *Legii nr. 21/1991 privind cetățenia română* prin introducerea unui nou articol, articolul 8³, care prevede posibilitatea acordării cetățeniei române străinilor căsătoriți cu cetățeni români de cel puțin 10 ani, chiar dacă aceștia conviețuiesc în afara granițelor țării. Aceștia vor fi supuși aceluiași cerințe procedurale prevăzute de lege pentru cetățenii care solicită acordarea cetățeniei române.

Pentru a răspunde criticilor de neconstituționalitate reținute în Decizia Curții Constituționale nr. 17/2023³ și pentru a asigura claritatea și previzibilitatea normei, au fost clarificate următoarele aspecte:

- termenul de 10 ani se calculează în raport cu data înregistrării sau transcrierii căsătoriei în registrele de stare civilă române;

¹ Raspunsul Ministerului Afacerilor Externe nr. M2-1/58603 din data de 23 noiembrie 2021, <https://www.senat.ro/PDFIntrebari/b%20r%2027%2010%20mihail%20751%20a.pdf>

² Articol TVR Info, *Diaspora, cel mai mare investitor în economia României. Bani trimiși în țară sunt din ce în ce mai mulți*, 14 august 2025, <https://tvrinfo.ro/diaspora-cel-mai-mare-investitor-in-economia-romaniei-banii-trimisi-in-tara-sunt-din-ce-in-ce-mai-multi/>

³ Decizia nr. 17 din 15 februarie 2023 referitoare la obiecția de neconstituționalitate a Legii pentru modificarea art. 8 alin. (1) lit. a) din *Legea cetățeniei române nr. 21/1991*, <https://legislatie.just.ro/public/DetaliiDocument/266100>

- la calculul acestui termen se cumulează toate perioadele de conviețuire dintre soți, indiferent dacă acestea s-au desfășurat pe teritoriul României sau în afara acestuia.

Totodată, propunerea legislativă stabilește modalitatea și locul de depunere a cererilor, precum și procedura de depunere a jurământului de credință, în conformitate cu reglementările aplicabile categoriei de persoane prevăzute la art. 8¹ din Legea nr. 21/1991⁴. De asemenea, se prevede posibilitatea ca solicitanții să își stabilească domiciliul în România sau să își mențină domiciliul în străinătate, în concordanță cu dispozițiile aceluiași articol.

Această modificare reprezintă un pas necesar și just în adaptarea legislației românești la realitățile actuale și în sprijinirea cetățenilor români, indiferent de locul în care trăiesc sau își întemeiază familiile.

Trebuie subliniat faptul că reglementarea propusă este conformă principiului legăturii reale și efective între solicitant și statul român, astfel cum acesta este consacrat în jurisprudența internațională și în dreptul intern. Căsătoria legal încheiată cu un cetățean român, înregistrată în registrele de stare civilă române și menținută pe o perioadă de cel puțin 10 ani reprezintă o formă obiectivă și durabilă de legătură personală și culturală cu România. În contextul unei mobilități crescute, apartenența la o comunitate națională nu se mai poate circumscrie exclusiv criteriului teritorial, ci dimpotrivă, trebuie privită și prin prisma relațiilor familiale, respectiv în sens social, cultural și afectiv, conform evoluțiilor dreptului european contemporan, care recunoaște unitatea familiei drept valoare fundamentală. În plus, procedura administrativă de acordare a cetățeniei, care presupune, printre altele, analiza individuală a fiecărui caz, interviul și depunerea jurământului de credință, oferă garanțiile necesare pentru constatarea unei legături autentice și efective cu statul român.

Se poate remarca faptul că nu se instituie privilegii arbitrare; dimpotrivă, creșterea perioadei de conviețuire de la 5 la 10 ani (termen care se calculează de la data înregistrării sau transcrierii căsătoriei în registrele de stare civilă române) pentru soții cetățenilor români stabiliți în afara țării reprezintă un criteriu menit să compenseze imposibilitatea de a conviețui efectiv pe teritoriul României, menținând astfel scopul Legii de a asigura existența unei legături reale și durabile între solicitant și statul român.

Pe de altă parte, normele propuse respectă principiul clarității și previzibilității legii. Înregistrarea sau transcrierea căsătoriei în registrele de stare civilă române și durata minimă de 10 ani constituie repere obiective și verificabile, care exclud arbitrarul unor căsătorii fictive în scopul dobândirii cetățeniei. În plus, procedura de acordare a cetățeniei permite autorităților competente să efectueze verificările necesare privind autenticitatea relației familiale.

Mai mult, dosarele de cetățenie sunt supuse unor proceduri complexe de verificare, care vizează atât aspectele legale, cât și pe cele privind securitatea națională, implicând colaborarea cu instituțiile competente în domeniile securității, ordinii publice și politicii externe. Cetățenii vizați de prezenta

⁴ Art. 8¹ prevede acordarea cetățeniei, la cerere, cu posibilitatea stabilirii domiciliului în țară sau cu menținerea acestuia în străinătate, persoanei fără cetățenie sau cetățeanului străin care, prin activități desfășurate în mod regulat pe o perioadă de cel puțin 3 ani înainte de data cererii, a contribuit în mod deosebit la protejarea și promovarea culturii, civilizației și spiritualității românești.

propunere legislativă vor fi, de asemenea, supuși acestor verificări, astfel încât orice risc potențial să fie identificat și evaluat înainte de acordarea cetățeniei, în conformitate cu prevederile legislației existente.

Prin urmare, normele propuse respectă principiul legăturii reale și efective între solicitanți și statul român, asigură claritate și predictibilitate juridică, mențin standardele de securitate și verificare administrativă, prevenind eventualele abuzuri, și garantează respectarea principiului egalității în fața legii.

Reglementări de natură similară se regăsesc și în legislația altor state, reflectând preocuparea generală pentru protejarea unității familiale:

- În Italia, legea în materie de cetățenie prevede că străinii căsătoriți cu cetățeni italieni pot solicita cetățenia italiană după o perioadă de 3 ani de la data căsătoriei dacă locuiesc în străinătate, termenul fiind redus la jumătate în cazul în care soții au copii naturali sau adoptați.⁵
- În Olanda⁶ și Portugalia⁷, soții cetățenilor pot dobândi cetățenia după 3 ani de căsătorie, chiar dacă locuiesc în afara teritoriului național.
- În Franța, străinii căsătoriți cu cetățeni francezi pot obține cetățenia după 4 ani de căsătorie, cu condiția ca soțul francez să fie înregistrat în registrele consulare ca rezident în străinătate; dacă această înregistrare nu există, termenul se extinde la 5 ani.⁸
- În Elveția, soțul străin al unui cetățean elvețian care locuiește în străinătate poate solicita naturalizarea simplificată dacă cei doi au fost căsătoriți timp de cel puțin 6 ani și există legături strânse cu țara.⁹

În concluzie, prezenta propunere legislativă reprezintă o adaptare necesară a legislației românești la realitățile sociale și demografice contemporane, având în vedere creșterea mobilității cetățenilor și a căsătoriilor mixte. Măsura urmărește protejarea și consolidarea unității familiale, oferind familiilor mixte posibilitatea de a-și păstra legăturile identitare și culturale cu România. Totodată, reglementarea aliniază țara noastră la practicile altor state europene, care recunosc dreptul la cetățenie pentru soții cetățenilor lor, chiar și în situația în care aceștia conviețuiesc în străinătate.

Inițiatori,

Senator ~~George Cătălin~~ BOCHILEANU

Deputat ~~Ștefan-Liljan~~ LÖRINCZ

⁵ Art. 5 din Legea nr 91/1992, <https://www.normattiva.it/uri-res/N2Ls?urn:nir:stato/legge:1992-02-05:91%2Fvig>

⁶ <https://www.netherlandsworldwide.nl/dutch-nationality/becoming-dutch-national-naturalisation>

⁷ <https://www2.gov.pt/en-GB/cidadaos-europeus-viajar-viver-e-fazer-negocios-em-portugal/direitos-dos-cidad-aos-e-das-familias-entre-paises-da-uniao-europeia/casamento-e-uniao-de-facto-em-portugal>

⁸ Art. 21-2 din Codul Civil francez,

https://www.legifrance.gouv.fr/codes/section_lc/LEGITEXT000006070721/LEGISCTA000006165440/#LEGISCTA000006165440

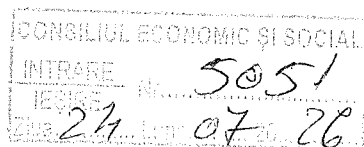
⁹ <https://www.sem.admin.ch/sem/en/home/integration-einbuergierung/schweizer-werden/verheiratet.html>

Tabel cu susținătorii propunerii legislative - Lege pentru modificarea și completarea Legii cetățeniei române nr. 21/1991

Nr. crt.	Nume, prenume	Grup parlamentar	Semnătură
1	ANGHEL RĂZVAN PAUL	USR	
2	Stefan D. Pop	USR	
3	Bodog Bonus	USR	
4	CEZARIE SEBASTIAN	USR	
5	MÎNARU CĂTĂLIN-EMIL	USR	
6	DOBRA ELENA ADELINA	USR	
7	Oprișanu Alina	USR	
8	NIFFELE EUGEN ROMAN	USR	
9	SPATARU SIMONA	USR	
10	RUS VASILE-CIPRIAN	USR	
11	DIMITRIU ALEXANDRU	USR	
12	Păulescu Zoltan	UDMR	
13	Radu Mihail	USR	
14	HAGY SÁBORCS	UDMR	
15	MOLNAR ANDREI	UDMR	
16	GHEBORGHIU ANDREI	USR	
17	GIMA GEORGE	USR	
18	VANUȘA ACHIL	USR	
19	Opriș Octavian	PNL	
20	MOS ARINA	PNL	
21	ALECSANDRU HARIUS-IVAN	USR	

[illegible]

LEGE

pentru modificarea și completarea Legii cetățeniei române nr. 21/1991

Parlamentul României adoptă prezenta lege.

Articol unic. - Legea cetățeniei române nr. 21/1991, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 576 din 13 august 2010, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. După articolul 8² se introduce un nou articol, art. 8³, cu următorul cuprins:

„Art. 8³. - (1) Cetățenia română se poate acorda, la cerere, cu posibilitatea stabilirii domiciliului în țară sau cu menținerea acestuia în străinătate, persoanei fără cetățenie sau cetățeanului străin care este căsătorit cu un cetățean român și conviețuiește cu acesta în străinătate, de cel puțin 10 ani de la data înregistrării sau transcrierii căsătoriei în registrele de stare civilă române, dacă îndeplinește condițiile prevăzute la art. 8 alin. (1) lit. b)- g).

(2) La calculul termenului prevăzut la alin. (1) se cumulează toate perioadele de conviețuire dintre soți, indiferent dacă acestea s-au desfășurat pe teritoriul României sau în afara acestuia.

2. La articolul 13, alineatul (3) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(3) Cererile de acordare sau de redobândire a cetățeniei române întemeiate pe dispozițiile art. 8¹, 8³, 10 și 11 pot fi depuse și la misiunile diplomatice sau la oficiile consulare ale României din statul pe teritoriul căruia solicitantul își are domiciliul sau reședința legală. În cazul în care cererile au fost depuse la misiunile diplomatice sau la oficiile consulare ale României, acestea vor fi trimise de îndată Comisiei pentru cetățenie din cadrul Autorității Naționale pentru Cetățenie.”

3. La articolul 20, alineatul (16) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(16) Dispozițiile alin. (14) și (15) se aplică în mod corespunzător și în cazul persoanelor cărora li s-a aprobat cererea de acordare a cetățeniei române în condițiile prevăzute la art. 8¹ sau 8³.”

Această lege a fost adoptată de Parlamentul României, cu respectarea prevederilor art. 75 și ale art. 76 alin. (1) din Constituția României, republicată.

Președintele Senatului,
Mircea ABRUDEAN

Președintele Camerei Deputaților,
Sorin-Mihai GRINDEANU